

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 2073

S P R A W O Z D A N I E
KOMISJI INFRASTRUKTURY

**o senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy
o transporcie kolejowym (druk nr 2063)**

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu skierował w dniu 9 grudnia 2025 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Infrastruktury do pierwszego czytania.

Komisja Infrastruktury po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2025 r.

wnosi:

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisja, zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu, przedstawia na żądanie wnioskodawców następujące wnioski mniejszości:

1) w art. 1 po pkt 2 dodać pkt 2a w brzmieniu:

„2a) po art. 9s dodaje się art. 9sa–9se w brzmieniu:

„Art. 9sa. 1. Właścicielowi nieruchomości albo lokalu przysługuje odszkodowanie w przypadku braku możliwości korzystania z nieruchomości albo lokalu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, spowodowanego realizacją inwestycji, o której mowa w art. 1.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 8% wartości nieruchomości ustalonej zgodnie z art. 1 ust. 5, za każde rozpoczęte kolejne 3 miesiące braku możliwości korzystania z nieruchomości albo lokalu.

3. Prawo do odszkodowania przysługuje niezależnie od winy inwestora albo wykonawcy inwestycji.

4. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie łączy się z innymi świadczeniami i przysługuje również właścicielom, którzy nie zdecydują się na sprzedaż nieruchomości albo lokalu.
5. Odszkodowanie wypłaca inwestor w chwili powrotu do nieruchomości albo lokalu, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wykupu nieruchomości albo lokalu.
6. Łączna wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 40% wartości nieruchomości ustalonej zgodnie z art. 1 ust. 5.

Art. 9sb. 1. Instytucjom publicznym oraz niepublicznym, których nieruchomości albo działalność zostały dotknięte realizacją inwestycji, o której mowa w art. 1, przysługuje prawo do rekompensaty.

2. Rekompensata, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:

- 1) koszty usunięcia uszkodzeń nieruchomości;
- 2) koszty zabezpieczeń oraz prac ochronnych;
- 3) koszty relokacji albo reorganizacji działalności;
- 4) inne uzasadnione koszty pozostające w bezpośrednim związku z realizacją inwestycji.

3. Rekompensatę wypłaca inwestor.

Art. 9sc. 1. W przypadku gdy po zakończeniu czasowego opuszczenia lokalu mieszkalnego występują uzasadnione obawy co do bezpieczeństwa konstrukcyjnego budynku albo dalszej degradacji nieruchomości, skutkującej istotnym obniżeniem wartości lokalu, powstałe w następstwie realizacji inwestycji kolejowej, właściciel lokalu nie jest zobowiązany do powrotu do tego lokalu.

2. O spełnieniu przesłanek, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga inwestor na wniosek właściciela lokalu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, właścicielowi przysługuje prawo wyboru pomiędzy:

- 1) powrotem do lokalu;
- 2) wystąpieniem z żądaniem nabycia lokalu przez inwestora na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

4. Za uzasadnione obawy, o których mowa w ust. 1, uznaje się w szczególności stwierdzone pęknięcia konstrukcyjne, osiadanie budynku, pogarszający się stan techniczny lub inne okoliczności wskazujące na ryzyko dalszej degradacji nieruchomości, potwierdzone opinią techniczną.

5. Po nabyciu nieruchomości inwestorowi przysługuje prawo do jej zbycia albo podjęcia działań zmierzających do jej naprawy lub modernizacji.

Art. 9sd. 1. Jeżeli lokal mieszkalny albo użytkowy, stanowiący własność osoby fizycznej, osoby prawnej albo instytucji, oddany w najem, w szczególności w ramach najmu komunalnego, uległ uszkodzeniu albo stał się niezdatny do użytkowania w wyniku realizacji inwestycji, o której mowa w art. 1, a stan ten utrzymuje się przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, inwestor jest zobowiązany do wykupu tego lokalu.

2. Wykup, o którym mowa w ust. 1, następuje na rzecz dotychczasowego właściciela lokalu według wartości odtworzeniowej, bez uwzględniania stopnia zużycia technicznego lokalu, ustalonej zgodnie z art. 1 ust. 5.

3. Właściciel lokalu jest zobowiązany do zapewnienia ekwiwalentnego lokalu dla najemcy po upływie 5 miesięcy od dnia wykupu.
4. Obowiązek wykupu powstaje, jeżeli brak możliwości użytkowania lokalu uniemożliwia właścicielowi realizację obowiązków wynikających z przepisów prawa.
5. W przypadku lokali, o których mowa w ust. 1, obowiązek zapewnienia lokalu zastępczego najemcom nie obciąża właściciela, jeżeli przyczyną braku możliwości korzystania z lokalu jest realizacja inwestycji tunelu średnicowego.
6. Do czasu wykupu lokalu oraz przez okres 5 miesięcy, o których mowa w ust. 3, zapewnienie lokalu zastępczego najemcom, w szczególności lokatorom komunalnym, następuje na koszt inwestora i obejmuje lokal:
 - 1) ekwiwalentny pod względem powierzchni;
 - 2) odpowiadający dotychczasowej funkcji lokalu;
 - 3) zlokalizowany w sposób umożliwiający dalsze zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych albo użytkowych najemcy.

Art. 9se. Jeżeli w toku realizacji inwestycji kolejowej ujawnią się potrzeby finansowe inwestora nieobjęte pierwotnym planem finansowym, w szczególności wynikające z konieczności wypłaty świadczeń oraz odszkodowań przewidzianych w niniejszej ustawie, minister właściwy do spraw transportu może zapewnić refinansowanie tych wydatków w drodze przesunięć budżetowych albo uruchomienia rezerwy celowej.”;”;

- poseł W. Tomaszewski
- poseł A. Milczanowska
- poseł A. Wojciechowska van Heukelom

2) w art. 1 w pkt 3, w art. 9wa ust. 5 nadać brzmienie:

„5. W przypadku gdy zmiana decyzji, o której mowa w ust. 1, dotyczy nabycia prawa własności albo użytkowania wieczystego nieruchomości, wojewoda ustala wysokość odszkodowania, a także w przypadku gdy w związku z realizacją inwestycji kolejowej doszło do czasowego opuszczenia nieruchomości przez właściciela albo użytkownika wieczystego, a następnie – w następstwie działań lub zaniechań związanych z tą inwestycją – nieruchomość lub znajdujący się na niej budynek uległy zniszczeniu albo degradacji w stopniu uniemożliwiającym dalsze zamieszkiwanie lub użytkowanie, wojewoda ustala wysokość odszkodowania należnego właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu, według wartości odtworzeniowej nieruchomości albo budynku, bez uwzględnienia stopnia ich zużycia, przy czym:

- 1) wysokość odszkodowania ustala się indywidualnie dla każdej nieruchomości albo lokalu;
- 2) odszkodowanie ustala się w sposób zapewniający możliwość:
 - a) nabycia lokalu o zbliżonej powierzchni użytkowej oraz porównywalnej funkcji,
 - b) doprowadzenia tego lokalu do standardu użytkowego porównywalnego z lokalem opuszczonym, z uwzględnieniem stanu wykończenia oraz poniesionych przed rozpoczęciem inwestycji nakładów;
- 3) przy ustalaniu wysokości odszkodowania uwzględnia się w szczególności:

- a) położenie lokalu w budynku, w tym kondygnację, ekspozycję oraz dostęp do części wspólnych,
 - b) powierzchnię użytkową oraz funkcjonalny układ pomieszczeń,
 - c) standard wykończenia lokalu, w tym wykonane nakłady modernizacyjne i remontowe,
 - d) przeznaczenie oraz sposób faktycznego użytkowania lokalu przed rozpoczęciem inwestycji,
 - e) lokalizację nieruchomości oraz jej znaczenie rynkowe;
- 4) wyceny dokonuje rzeczoznawca majątkowy, z uwzględnieniem realiów rynku lokalnego według stanu sprzed wpływu inwestycji na nieruchomość, w sposób zapewniający odtworzenie dotychczasowych warunków życia osoby poszkodowanej, bez prowadzenia do jej wzbogacenia;
 - 5) odpłatne zbycie nieruchomości dokonane w następstwie okoliczności, o których mowa w niniejszym ustępie, traktuje się – wyłącznie na potrzeby przepisów podatkowych – jak odpłatne zbycie nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie;
 - 6) odszkodowanie, o którym mowa w niniejszym ustępie, oraz przychód uzyskany z odpłatnego zbycia, o którym mowa w pkt 5, stanowią odszkodowanie w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
 - 7) odszkodowanie wypłaca inwestor.”;

– poseł W. Tomaszewski
– poseł A. Milczanowska
– poseł A. Wojciechowska van Heukelom

3) w art. 1 w pkt 4, w art. 9y ust. 3g nadać brzmienie:

„3g. Jeżeli decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, zajmowanych na podstawie umowy najmu zawartej nie później niż 12 miesięcy przed dniem złożenia do wojewody wniosku, o którym mowa w art. 9o ust. 1, PLK S.A., CPK lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego są zobowiązane, po ustaleniu terminu wydania takiej nieruchomości przez jej właściciela lub użytkownika wieczystego, w celu opróżnienia budynku albo lokalu, pokryć koszt najmu lokalu zamiennego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, przez okres do czasu powrotu najemcy do lokalu lub do momentu jego sprzedaży właścicielowi, który będzie zobowiązany zapewnić lokal zastępczy. Zapis ten obowiązuje, pod warunkiem, że najemcy zamieszkują w tym budynku albo lokalu przez okres co najmniej 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.”;

– poseł W. Tomaszewski
– poseł A. Milczanowska
– poseł A. Wojciechowska van Heukelom

4) w art. 1 w pkt 4, w art. 9y po ust. 3h dodać ust. 3i i 3j w brzmieniu:

„3i. Właścicielom lokali mieszkalnych, którzy z przyczyn związanych z realizacją inwestycji tunelu średnicowego zostali przymusowo zobowiązani do opuszczenia lokalu, przysługują świadczenia o charakterze ekwiwalentnym, przy czym:

- 1) wysokość świadczenia ustala się w wysokości odpowiadającej rynkowym kosztom najmu lokalu o cechach równoważnych, w szczególności pod względem:
 - a) powierzchni użytkowej,
 - b) lokalizacji,
 - c) standardu wykończenia,ustalonych przez rzeczoznawcę majątkowego;
- 2) świadczenie może zostać ustalone na podstawie zbiorczej analizy rynku najmu, obejmującej wyodrębnienie ograniczonej liczby lokali o zbliżonych cechach, w szczególności pod względem powierzchni użytkowej oraz standardu wykończenia, bez konieczności sporządzania odrębnego operatu szacunkowego dla każdego lokalu;
- 3) świadczenia przysługują za cały okres przymusowego opuszczenia lokalu, do czasu przywrócenia możliwości zamieszkiwania w dotychczasowym lokalu albo nabycia nowej nieruchomości i odtworzenia warunków mieszkaniowych, przy czym nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia przeniesienia własności lokalu na rzecz podmiotu realizującego inwestycję;
- 4) wysokość świadczenia może zostać podwyższona ze względu na przymusowy charakter relokacji oraz konieczność ponoszenia przez właściciela równoległych kosztów utrzymania własnego lokalu;
- 5) świadczenie, o którym mowa w niniejszym ustępie, wypłaca inwestor.

3j. W przypadku gdy lokal użytkowy zostaje czasowo wyłączony z użytkowania w całości lub w części w związku z realizacją inwestycji, o której mowa w art. 1, inwestor jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty z tytułu utraty możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, przy czym:

- 1) rekompensata przysługuje właścicielowi lokalu użytkowego albo podmiotowi prowadzącemu w nim działalność gospodarczą – w zależności od tego, który z tych podmiotów ponosi faktyczne skutki ekonomiczne wyłączenia lokalu z użytkowania;
- 2) rekompensata obejmuje w szczególności koszty związane z:
 - a) utrzymaniem zatrudnienia pracowników,
 - b) zobowiązaniami publicznoprawnymi i umownymi,
 - c) innymi stałymi kosztami działalności,których ponoszenie było konieczne mimo wyłączenia lokalu z użytkowania i które mają charakter kosztów udokumentowanych;
- 3) wysokość rekompensaty ustala się w sposób proporcjonalny do:
 - a) okresu wyłączenia lokalu z użytkowania,
 - b) charakteru prowadzonej działalności,
 - c) skali zatrudnienia w lokalu przed wyłączeniem;
- 4) rekompensata przysługuje za cały okres faktycznego wyłączenia lokalu z użytkowania, niezależnie od przyczyn technicznych lub organizacyjnych tego wyłączenia;

- 5) wypłata rekompensaty, o której mowa w niniejszym ustępie, nie wyłącza prawa do świadczeń ekwiwalentnych ani odszkodowań przewidzianych w innych przepisach niniejszej ustawy;
- 6) rekompensatę, o której mowa w niniejszym ustępie, wypłaca inwestor.”;

- poseł **W. Tomaszewski**
- poseł **A. Milczanowska**
- poseł **A. Wojciechowska van Heukelom**

5) w art. 1 w pkt 5, art. 9yba nadać brzmienie:

„Art. 9yba. 1. W przypadku wystąpienia siły wyższej mającej wpływ na inwestycję dotyczącą linii kolejowej realizowanej w tunelu lub w razie potrzeby zapobieżenia powstaniu znacznej szkody będącej skutkiem oddziaływania takiej inwestycji lub konieczności ograniczenia albo wyeliminowania negatywnych skutków jej oddziaływania, lub gdy jest to niezbędne dla bezpieczeństwa prowadzenia robót lub użytkowania infrastruktury kolejowej, jeżeli niebezpieczeństwom tym nie da się zapobiec w inny sposób, wojewoda może, w drodze decyzji, nałożyć na posiadacza rzeczy ruchomej stanowiącej przynależność nieruchomości, o której mowa w art. 9y ust. 3g, lub osobę, której przysługuje prawo majątkowe do takiej rzeczy, obowiązek polegający na oddaniu ich inwestorowi do korzystania przez czas oznaczony.

- 2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wojewoda wydaje na wniosek inwestora, w terminie 7 dni od dnia jego złożenia. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- 3. Wynagrodzenie od inwestora dla posiadacza rzeczy ruchomej lub osoby, której przysługuje prawo majątkowe, za korzystanie z nich przez inwestora, ustalane jest analogicznie do art. 9wa ust.”.

- poseł **W. Tomaszewski**
- poseł **A. Milczanowska**
- poseł **A. Wojciechowska van Heukelom**

Warszawa, dnia 16 grudnia 2025 r.

Przewodniczący Komisji
i Sprawozdawca

(-) Mirosław Suchoń

Projekt**U S T A W A**

z dnia

**o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o publicznym
transporcie zbiorowym**

Art. 1. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1234) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9q ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przepisy ust. 2–3 stosuje się odpowiednio do doręczenia i zawiadamiania stron o wydaniu decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wydanej przez organ drugiej instancji, decyzji wydanych na podstawie art. 9wa ust. 1 i art. 9yba ust. 1, a także decyzji wydanych na podstawie art. 145, art. 155, art. 156 i art. 161–163 Kodeksu postępowania administracyjnego.”;

- 2) w art. 9s ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do ustalenia wysokości i wypłacenia odszkodowania w przypadkach, o których mowa w ust. 3 i 3a, stosuje się odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami, z zastrzeżeniem art. 9wa ust. 5, art. 9y i art. 9z.”;

- 3) po art. 9w dodaje się art. 9wa w brzmieniu:

„Art. 9wa. 1. Decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej może być zmieniona przez wojewodę, na wniosek podmiotu, na rzecz którego została wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, jeżeli po rozpoczęciu inwestycji dotyczącej linii kolejowej wystąpią okoliczności niemożliwe do przewidzenia na etapie jej planowania i przygotowania, mające istotny i negatywny wpływ na:

- 1) strukturę funkcjonalno-przestrzenną terenu inwestycji lub jego bezpośredniego otoczenia,
- 2) społeczność lokalną zamieszkującą obszar objęty inwestycją lub jego sąsiedztwo lub
- 3) bezpieczeństwo prowadzenia robót budowlanych lub dalszego użytkowania infrastruktury kolejowej

– w zakresie niezbędnym do usunięcia lub ograniczenia negatywnych skutków tych okoliczności.

2. Przez okoliczności, o których mowa w ust. 1, rozumie się zdarzenia lub zjawiska natury technicznej, środowiskowej lub społecznej, których wystąpienie w sposób istotny zmienia uwarunkowania realizacji inwestycji dotyczącej linii kolejowej, a które nie zostały uwzględnione w dokumentacji projektowej.

3. W przypadku uznania zasadności wniosku o zmianę decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, wojewoda wszczyna postępowanie w sprawie zmiany tej decyzji.

4. W przypadku zmiany decyzji, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub jej zmiany, jeżeli zmiana decyzji nie powoduje zmiany uwarunkowań określonych w wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

5. Jeżeli zmiana decyzji, o której mowa w ust. 1, dotyczy nabycia prawa własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości, wojewoda ustala wysokość odszkodowania uwzględniając wartość odtworzeniową nieruchomości określoną bez uwzględnienia stopnia zużycia.

6. Do zmiany decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej w trybie, o którym mowa w ust. 1, nie jest wymagana zgoda stron postępowania innych niż podmiot, który złożył wniosek, o którym mowa w ust. 1.

7. W przypadku gdy decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej będąca przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem postępowania odwoławczego, organ odwoławczy z urzędu zawiesza to postępowanie do czasu:

- 1) wydania w trybie, o którym mowa w ust. 1, decyzji o zmianie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej albo
- 2) umorzenia postępowania w sprawie wydania w trybie, o którym mowa w ust. 1, decyzji o zmianie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, odwołanie od decyzji o zmianie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej organ odwoławczy rozpatruje łącznie z odwołaniem od decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej będącej przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1.

9. W przypadku gdy decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej będąca przedmiotem wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest przedmiotem postępowania sądowoadministracyjnego, sąd administracyjny zawiesza to postępowanie do dnia, w którym decyzja o zmianie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej wydana trybie ust. 1 stała się ostateczna.”;

- 4) w art. 9y po ust. 3f dodaje się ust. 3g i 3h w brzmieniu:

„3g. Jeżeli decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dotyczy nieruchomości, o której mowa w art. 9s ust. 9, zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny zajmowanych na podstawie umowy najmu zawartej nie później niż 12 miesięcy przed dniem złożenia do wojewody wniosku, o którym mowa w art. 9o ust. 1, PLK S.A., CPK lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego, działający jako inwestor, mogą, po ustaleniu terminu wydania takiej nieruchomości przez jej właściciela lub użytkownika wieczystego, w celu opróżnienia budynku albo lokalu, pokryć koszt najmu lokalu spełniającego wymagania lokalu zamiennego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, przez okres do 12 miesięcy, pod warunkiem, że najemcy zamieszkują w tym budynku albo lokalu przez okres co najmniej 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej.

3h. Wysokość czynszu najmu, o którym mowa w ust. 3g , nie może przekroczyć wysokości czynszu za lokal mieszkalny spełniający wymagania lokalu zamiennego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, na terenie gminy właściwej ze względu na położenie nieruchomości, o której mowa w ust. 3g, według stanu na dzień dokonywania zapłaty przez PLK S.A., CPK lub właściwą jednostkę samorządu terytorialnego. Ustalenia wysokości czynszu, o którym mowa w zdaniu poprzednim, dokonuje PLK S.A., CPK lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego w porozumieniu z najemcami.”;

- 5) po art. 9yb dodaje się art. 9yba w brzmieniu:

„Art. 9yba. 1. W przypadku wystąpienia siły wyższej mającej wpływ na inwestycję dotyczącą linii kolejowej realizowanej w tunelu lub w razie potrzeby

zapobieżenia powstaniu znacznej szkody będącej skutkiem oddziaływania takiej inwestycji lub konieczności ograniczenia albo wyeliminowania negatywnych skutków jej oddziaływania, lub gdy jest to niezbędne dla bezpieczeństwa prowadzenia robót lub użytkowania infrastruktury kolejowej, jeżeli niebezpieczeństwom tym nie da się zapobiec w inny sposób, wojewoda może, w drodze decyzji, nałożyć na posiadacza rzeczy ruchomej wykorzystywanej do realizacji inwestycji lub na osobę, której przysługuje prawo majątkowe do tej rzeczy, obowiązek polegający na oddaniu ich inwestorowi do korzystania przez czas oznaczony.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wojewoda wydaje na wniosek inwestora, w terminie 7 dni od dnia jego złożenia. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. Wynagrodzenie od inwestora dla posiadacza rzeczy ruchomej lub osoby, której przysługuje prawo majątkowe, za korzystanie z nich przez inwestora, ustalane jest po zakończeniu tego korzystania, w drodze porozumienia między inwestorem i posiadaczem rzeczy ruchomej lub osobą, której przysługuje prawo majątkowe. Jeżeli strony nie dojdą do porozumienia w terminie 60 dni od dnia zakończenia korzystania z rzeczy ruchomej lub prawa majątkowego, każdej ze stron przysługuje prawo wystąpienia do sądu powszechnego o ustalenie wysokości należnego wynagrodzenia. Strony mogą poddać sprawę ustalenia wysokości należnego wynagrodzenia mediacji przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.”;

6) po art. 9z dodaje się art. 9za i art. 9zb w brzmieniu:

„Art. 9za. Jeżeli realizacja inwestycji dotyczącej linii kolejowej uniemożliwia korzystanie z budynków mieszkalnych albo lokali mieszkalnych przez osoby posiadające do tego tytuł prawny, PLK S.A., CPK lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego, działający jako inwestor, mogą podejmować działania zmierzające do zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców, w szczególności przez przekazanie służących temu celowi środków finansowych.

Art. 9zb. Jeżeli brak możliwości korzystania z budynków mieszkalnych albo lokali mieszkalnych przez ich mieszkańców jest skutkiem okoliczności, za które odpowiedzialność ponoszą inne podmioty, w tym w szczególności

wykonawcy robót budowlanych, PLK S.A., CPK lub właściwej jednostce samorządu terytorialnego, działającym jako inwestor, przysługuje roszczenie wobec tych podmiotów o zwrot wydatków i innych kosztów poniesionych z tytułu zabezpieczenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców tych budynków albo lokali.”;

7) po art. 9ag dodaje się art. 9ah w brzmieniu:

„Art. 9ah. 1. Złożenie wniosku dla realizowanego przedsięwzięcia polegającego na budowie tunelu w ciągu linii kolejowej:

- 1) o wydanie pozwolenia wodnoprawnego lub dokonanie zgłoszenia wodnoprawnego, o których mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne,
- 2) o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, o której mowa w ustawie lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, o której mowa w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- 3) o wydanie pozwolenia na budowę lub dokonanie zgłoszenia budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, o których mowa w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane,
- 4) o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze

– może nastąpić w okresie 20 lat od dnia, w którym decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko stała się ostateczna.

2. Przepis ust. 1 stosuje się do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która stała się ostateczna przed dniem 31 grudnia 2013 r.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2025r. poz. 285 i 1173) po art. 81 dodaje się art. 81a w brzmieniu:

„Art. 81a. Przewoźnik lub operator publicznego transportu zbiorowego wykonujący przewozy w transporcie kolejowym stosuje kasy rejestrujące, o których mowa w art. 57 ust. 1, od dnia 1 kwietnia 2027 r.”.

Art. 3. 1. Do inwestycji dotyczących linii kolejowych, realizowanych w tunelu, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została wydana decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, lub zostało wydane pozwolenie na budowę, lub rozpoczęto prowadzenie robót budowlanych, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku wystąpienia przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy siły wyższej lub okoliczności, o których mowa w art. 9wa ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 1, mających wpływ na inwestycję dotyczącą linii kolejowej realizowanej w tunelu stosuje się art. 9wa oraz art. 9yba ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 4. W przypadku osób, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na skutek realizacji inwestycji, o których mowa w art. 3, nie mogą korzystać z budynków mieszkalnych albo lokali mieszkalnych i przebywają w lokalach tymczasowych, hotelach lub innych lokalach przeznaczonych do czasowego pobytu ludzi, PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna, Spółka Celowa, o której mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1747 oraz z 2025 r. poz. 1531), lub spółka, o której mowa w art. 15 ust. 1 tej ustawy, lub właściwa jednostka samorządu terytorialnego, działający jako inwestor, mogą pokryć koszt czynszu najmu przez okres 12 miesięcy, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Do ustalenia wysokości czynszu najmu stosuje się art. 9y ust. 3h ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2026 r.